

Tõstamaa Lummled

Tõstamaa valla ajaleht

Nr 11 (12) detsember 1996. a.

Jõuluõõ

Taevan särasid tähed. Polnud kuud.
Lumiharmatisen olid puud.
Oli külm, oli vaikne, oli õhtu.

Sõitsid kiriku vaikiden reed.
Tõusin kõrvalist tähtesse teed.
Olid jõulud, oli laupäev, oli õhtu.

Tõusten makke, nägin paistman tuld.
Suland lumest paistis havvana muld.
Oli külm, oli tuli, oli õhtu.

Tuli praksuden põles. Olin mael.
Magas sandinu naitsiku kael.
Oli vaikne, olid jõulud, oli õhtu.

Olin imestet, tulbastin, olin tumm.
Mis näen, mõtlin olevat lumm.
Oli külm, oli vaikne, oli õhtu.

Ütles kurblikul hädal ema suu:
"Magab. Poeg. Pole paika.
Puudub muu!"
Säras täht üle pää, oli õhtu.

Ja ma kummardin käele, annin
suud.
Hõbeharmatisen olid puud.
Oli neitsi, olid jõulud, oli õhtu.

Hendrik Visnapuu
(1889 - 1951)

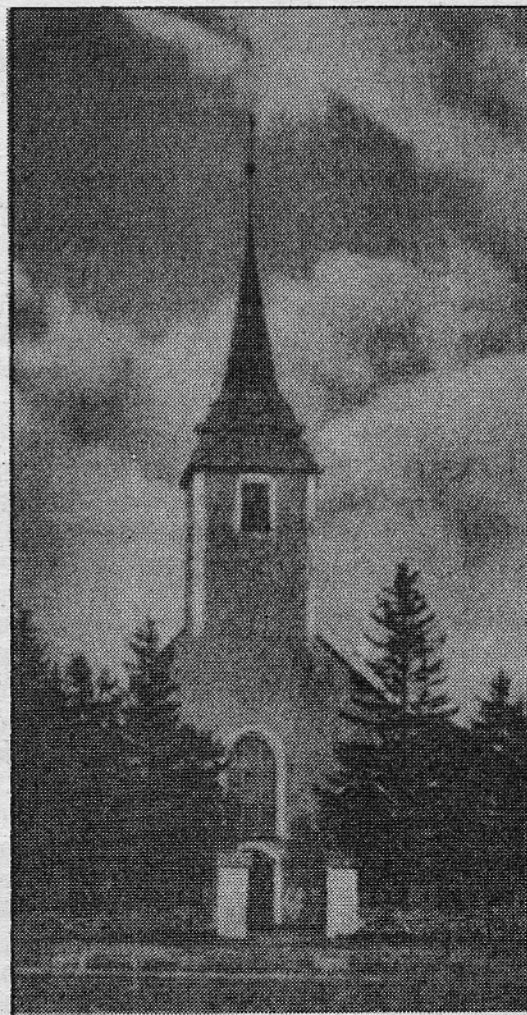
Täna sed jõulud

Ootame valgeid jõule. Tahaks astuda üle jõuluõhtu lumise läve. Jõuluõhtul kirikusse minnes on tore kuulda krudinat saapatalla all. Surnuaial teeks igale küünlale ümber kõrge lumevalli. Käed hakkavad küll külmetama, aga koju ei kiirustaks. Kaua tahaks olla nende juures, keda enam ei ole. Igal jõuluõhtul meenub Tõstamaa populaarse pastori Herman Lusika viimane jõulukaart, kus lihtne küünal ja selle all Kristuse sõnad: Mina olen maailma valgus.

Pimedal aastaajal meid ümbritsevas ahnuse maailmas vajame just seda valgust, mis kuulutab: armasta ligimest nagu iseennast. Imetledes tulemerd kalmistul ja mõeldes lahkunud hingekarjasele, kes pani käima kiriku taastamise, seisan paljapäi ja üle huulte tulevad Marie Underi ilusaima huuletuse viima-

sed read "ning me kohtume sel taeva - sillal palgest palgesse sel jõuluõöl."

Koduuksest tulevad ninna jõululõhnad, mida möödunud aastast rohkem polegi. Nagu juudid Vanas Testamendis ihkasid pääsemist Egiptuse vangipõlvest, tahtsime meiegi välja Impeeriumi-orjusest. Mooses viis juudarahva kõrbe, ekseldi Tootatud maad oodates palju aastaid. Jaan Kross nimetas Rahufoorumil meie praegust ajajärku Eesti rahva kõrbeteekonnaks. Mitte maastikuliseks, vaid juriidiliseks kõrbeks, kus käib õigusriigi ehitamine. Et meil oli ersat-smooseseid mitu, siis tülitsevad nad Toompeal käsulaudi tehes. Segadust parasjagu. On mehi, kes Aroni kombel on teinud omale kuldvasika, mille ümber

Tõstamaa kirik aastatel 1768-1972

käib tants ja mäng. "Mersu persu alla iga hinna eest!" Kaduma hakkab vana rahvuslik luterlik töömoraal. Kuhu oleme jõudnud? Meie lootused ei tohi kaduda. Jaan Kross mainis oma Soomes peetud ettekandes Hillary Clintoni Tallinnas lausunud sõnu: "Vaadake Ameerikat. Me ehitame demokraatiat juba üle kahesaja aasta - ilma igasuguse lootuse-

ta, et see meil kunagi valmis saaks- Ja ehitame ikkagi." Ka meie Tõtatud maa ei saa valmis, aga läheneb.

Kui kõht seapraadi, hapukapsast ja ve-rivorsti täis, siis uni ei taha tulla. Jõulu-öölgi mitte. Mõttelõng viib tagasi noo-rusradadele, kus lumi oli valgem, kiri-

kusse sõideti kuljuste kõlinal ja kui maitvad olid ainult suhkrust ja tärkli-sest tehtud jõulukommid. Oli nagu loo-mulik. Lapsed ootasid jõule ja need tulid jõuluajal ikka. Nüüd algab jõulu-trall juba kadripäevast - advendiaja ni-

mel. Jõulusõnum on rakendatud äri-vankri ette.

Olgu meil jõulud südames. Rõõmu, rahu ja lootust!

Andrei Udu

Kõike võib tahta
karta ja
loota.
Seda mis tuleb -
mitte keegi ei oota.

Palju õnne sünnipäevaks

Jõulukuul 1995.a. il-mus Tõstamaa valla leht nr.1. Konkreetne algatus tuli valla-vanem Endel Tõnissonilt, kes pingelise töö kõrvalt on jõudnud ka ise lehes ikka sõna võtta, et midagi olulist vallaelanike-ni tuua. 1996.a. jaanuarikuu välja-anne sai juba nimeks "Tõstamaa Tuu-led" (Ristiemaks olemise au võtan en-dale). 12 numbrit ühe valla ajalehte. Võiks ju teha väikese tagasivaate. Kuna kriitika on seni olnud ainult suuline ja pole alati tegijateni ulatunud, tuleb see-gi töö endal ära teha.

Poleks meil lehte sellisel kujul, kui po-leks koduüürijat ja ärsalt ilmaasjades-se suhtuvat Andrei Udu, kes pooldab ka mõtet: "Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta". Kursis on ta aga ka kõigega, mis praegu toimub ja oma ar-vamus on tal iga asja kohta. Tema on meile alati nõu ja jõuga abiks olnud. Aitäh talle!

Sirvime siis aastataguseid lehti. On sü-dantsoojendav lugeda esimesest lehest intervjuud äsja Tõstamaale asunud noo-re vallaarsti Madis Veskimäega (nii kü-sitletav kui küsijad olid väga algajad). Madis Veskimäest on tänaseks saanud volikogu liige, ilmavalgust on näinud Tõstamaa kalender, kus kõik pildid te-ma tehtud (fotograafiat märkis ta oma hobina ka esimeses intervjuus). Tänases

viisile.

Ja sport! Tõstamaa ja sport - nagu meri ja tuul. (Väga banaalne võrdlus, kah-juks, vabandan.) Tänaseks on "spordi-boss" Toomas Rõhust saanud abivalla-vanem. Mis sellest järeldub ja mis selle-le järgneb?

Kultuur ja kaubandus - läbiv teema. Vallavalitsuse eestvõtmisel viidi läbi valla lipu ja vapi konkurss. Loodame, et tulemused ka varsti ellu jõuavad.

Tulemas olid kohalikud valimised. Tõs-tamaa valla valimisõiguslike elanikest käisid valimas umbes pooled. Valimine on vabatahtlik - jah, loomulikult. Aga mida võib sellest järeldada? Kurvaks teeb, et pooled valla täisealistest elani-kest näivad arvavat, et eluks piisab ai-nult söömisest ja joomisest (või vastupi-di). On vähemalt kaks võimalust: kas ollakse nii primitiivsel arengutasemel, et ei saada üldse aru, mis ümberringi toimub või nii kibestunud, lootuse kao-tanud, ükskõiksed, eneseusalduse raasu-tagagi? Aga elule mõtte ja igapäevase väi-kesegi rõõmu võime ikka ainult ISE en-dale leida. Ja ometi on igaühel pea õl-gade peal, vähemalt paistab nii.

Ja olemeegi jõudnud 1996.aasta jõulu-kuusse. Tõstamaa vallal on oma ajaleht, mis seni on ilmunud üks kord kuus.

Mitmed vallad on alustanud harvema ilmumissagedusega. Kui aga Tõstamaa Tuuled peaksid edaspidi harvem puhu-ma hakkama, oleks see kindlasti tagasi-minek. Teatud hulk vallaelanikest ootab lehte ikka igal kuul, ja mis uudised need mitme kuu vanused volikogu tea-tedki oleksid.

Muidugi võinuks lehes olla veel paljugi, mida siin olnud ei ole. Kõike saab alati teha teisiti ja paremini.

Siinkohal astub allakirjutanu tagasi ja annab võimaluse edaspidi Tõstamaa valla lehte teha neil, kel on rohkem jõu-du, energiat, edasiviivaid mõtteid ja nende elluviimise võimalusi. Soovin edaspidistele lehetegijatele vastupida-vust, värskeid mõtteid ja jõudu nende teostamiseks. Vallarahvale soovin rahu-likke jõulupühi, rõõmsat aastavahetust ja uueks aastaks uut julgust, pealehak-kamist, et mitte alla anda elumuredele.

Lea Rannik

Selgitus - vabandus

Kes teeb, sel juhtub. Sai teoks kena ettevõtmine - Tõstamaa Kalender. Trü-

kikojas aga ka tegijad - muudkui juh-tub! Nii on osa kalendritest valesti kok-ku pandud. Kes oma kalendris mõne apsu avastab ja sellest ise jagu ei saa,

võib oma ostu vallamajas ringi vahe-tada.

Vallavalitsus

Volikogu teated

Tõstamaa Vallavolikogu istungil 29. novembril 1996.a. oli päevakorras:

1. Volikogu reglemendi kinnitamine
2. Valla munitsipaaltegevõtete ümberkujundamisest vastavalt Äriseadustiku §509 p4, mille alusel võib munitsipaaltegevõtte ümber kujundada osatühinguks, aktsiaseltsiks või kohaliku omavalitsuse asutuseks.

3. Arutelu maamaksu hinnakoefitsendi ja pensionäride maksusoodustuse määramisest.

4. Metsa ja Lootuse tänava ehituslikust planeeringust.

5. Delegaadi valimine kultuurikongressile. Delegaadiks valiti Tõstamaa seltsimaja juhataja **Ene Lehtsalu**.

6. Esindaja valimine Saartekogusse. Tõstamaa valla esindajaks valiti Manija saarel elav **Tiit Pilt**.

7. Ermistu järve osalisest rentimisest aktsiaseltsile "Sapropeel" ravimuda kaevandamiseks.

Tõstamaa Vallavolikogu 3. istungil, mis toimus 12. detsembril 1996.a. oli esimese punktina päevakorras Vallavalitsuse uue koosseisu kinnitamine.

Tõstamaa valla põhimääruse § 28 p4 näeb ette, et vallavalitsusse kuuluvad vallavanem, abivallavanemad, vallasekretär, pearaamatupidaja ja nõunikud.

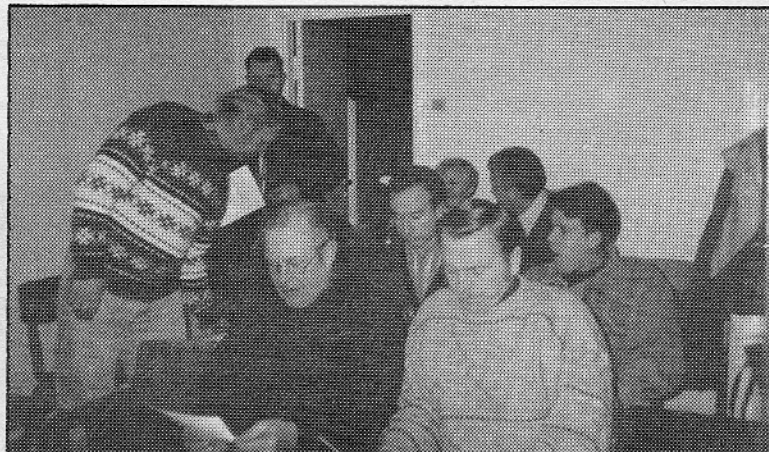
Tõstamaa Vallavalitsus kinnitati alljärgnev:

vallavanem **Endel Tõnisson**

abivallavanem **Toomas Rõhu**

vallasekretär **Eve Sahtel**

pearaamatupidaja **Karin Randmäe**

Uus lootustandev volikogu kogunemas 29. nov. istungile

AS Sapropeel esindaja hr K. Paap täpsustamas Ermistu järves asuvat ravimuda piirkonda

maanõunik **Heino Laanemets**
sotsiaalnõunik **Enda Väli**

Teise punktina oli päevakorras volikogu alaliste komisjonide moodustamine.

Kultuuri- ja hariduskomisjoni esimeheks valiti **Margus Noppel**. Maakomisjoni esimeheks **Leo Langus**. Eelarvekomisjoni esimeheks **Leino Blasen**. Sotsiaalkomisjoni esimeheks **Madis Veskimägi**.

Tõstamaa valla valimiskomisjonil

on teatada. Kuna valla volikogu oma 12.dets.96.a. istungil valis abivallavanemaks volikogu liikme **Toomas Rõhu**, siis vastavalt Omavalitsuse volikogu

valimise seaduse §20 p3-le, asub asendusliikmena volikogu koosseisu sama valimisliidu suurima hääle arvuga valimata jäänud kandidaat, kelleks osutus **Paul Karlep**.

Valimiskomisjon

Teade

23. dets. 1996. - 06. jaan. 1997. Tõstamaa vallavalitsuses kodanike vastuvõttu ei toimu. Registreeritakse ainult sünnid ja surmad

Lea Rannik

OÜ Tõhela pood kus teenindavad Anne Astla ja Tiiu Salu

Turvatunne on raske tulema

ettevõtte poolt on see kena ettevõtmine. Siinkohal toome ära võitjad ja äramärgitud.

Joonistusvõistluse võitis Jakob Sutt. Äramärgitud said Merle Pihelgas, Kadri Jõgi ja Liis Kiirats Tõstamaa Keskkoolest.

Parima kilekotikavandi autoriks tunnistati Kadri-Ann Valgeväli Tõstamaa Kk-st. Parimaks logokavandi autoriks osutus Fritjo Pukk. Loosiõnn naeratas ka järgmistele joonistusvõistluses osalenutele: Liisa Pert, Malle Seppor ja Evelin Seppor.

Kirjutiste võistluse võitis Liina Käär ("Jutt"). Ära märgiti Peeter Juurik ("Luuletus") ja Jaan Rea ("Meenutused"). Loosiõnn naeratas ka Reelika Jurjeville ("Kui ema saadab poodi") ja Reena Pavlovile ("Aini pood").

Mis siis veel kliendinädalal toimus? Esmaspäeva, 25. nov. õhtuks olid kauplus-baari kutsutud Tõstamaa valla 11-ne ettevõtte esindajad, kelle tegevus on seotud kaubanduse ja teenindusega. Enamus kutsutuist olid ka aega ja mõtet leidnud kohaletulekuks.

Asjast võttis osa ka Pärnu Politseiprefektuuri Audru komissar hr. Loooris ja turvastisteemide firma AS "Triger".

Muidugi, maakohas, kus kõik tunnevad kõiki. Süda võib ju kergemaks saada sellestki, kui naabriga koos kiruda, et vot, täna mind "tõmmati" poes nii ja nii mitme krooniga ja see või teine müüja lõsutas leti peal ja on üldse süüdimatu. Siinkohal olgu öeldud, et oleks ju õiglane, kui müüjad, teenindajad valgustaksid asja ka omapoolsest küljest. Missugused on kliendid ja millistena tahaksid müüjad neid näha. Valla leht võiks ju olla koht, kus vallaelanik saab ennast laiemalt arusaadavaks teha.

Esindaja. Väikeettevõtjadki on tihti hädas kurikacladega, kes nende niigi mitte kergelt tööd veelgi raskendavad oma "reididega". (Sisse-murdmised Tõstamaa toidukauplusesse, Tõhelasse 1993.a., Lao ja Pootsi poodi). Võimalusi, kuidas oma vara kaitsta tutvustaski AS "Trigeri" esindaja. Komissar Loooris rääkis kuritegudest ja nende avastamisest Tõstamaa vallas. Meie vallas on sel aastal aset leidnud 14 kuritegu, millest üle poolte on avastatud. Kohaletulnud ettevõtjad pidasid aru omapoolsete võimaluste üle kuritegude ärahoidmiseks. Väljaarendamist ootavaid võimalusi paistab olema Päästeameti ja kohaliku politsei rakendamise ühendamise näol, võis välja lugeda Päästeameti pealiku Jaan Palli jutust, kes on ise ka ettevõtja ("Palli Äri"). Komissar Loooritsa sõnul oli üritus teretulnud, sest just profülaktiline ja koostööline külg kipub vahel väheseks jääma.

Kliendinädalasse sisse mahtus ka kohtumine nendega, kes on huvitatud oma kauba müümisest Tõstamaale (hulgimüüjatega). Selle kohta võiks öelda: "Kes külvab,

see lõikab", kuna paljuks ei pidanud kohale sõita Eesti Sordiseemne ja AS "Akone" esindajad pealinnast.

Olles veidi jälginud meie valla kaubanduslike ettevõtete elu, võin öelda, et inimesed, kes sellega tegelevad on ettevõtlikud ja töökad. Ei olegi nii kerge sõita nädalas kolm ja rohkemgi korda linna kauba järgi (üle 100km edasi-tagasi) ja tasuks kuulub pahatihti: "Kõik on nii kallis ja seda teil ei olegi!"

Omaette teema võiks olla teeninduskultuur ja töötajate valik oma ettevõttesse. Üks õrn valdkond 2.

Koleegid - konkurendid Ain Rea ja Aili Adler

Lucia & Lucano toimekad perenaised

Aga et "kaader määrab palju" kehtib igal juhul ka praegu. Möödunud aastal veel valulapseks olnud "Lucia&Luciano" on nüüdseks nii oma näo kui ka laia klientuuri leidnud.

Baar Lucia&Luciano" ootab ikka mõnusaid kliente sööma, jooma, tantsima iga päev 21.00 - 02.00. Teid teenindavad Hilka Põltsam ja Maire Adler.

Oh, ega sellega pole Tõstamaa kaubanduselu veel ammendatud. Alevielanikud on juba mõnda aega uudistanud üht uut objekti, mis suure toidupoega vastas püüab kohta sisse võtta. Sinna tuleb talunik Paul Karlepi "Talupood" (Selle nime andis allakirjutatu praegu vägivaldselt ja omavoliliselt. Andku omanik talle andeks.) Kui kõik hästi sujub, saame juba jõuluks osta sealt liha, piima, kala. Eriti kala ja lihaga on teised kauplused üsna tagasihoidlikud.

Kiitus tegijatele ja ettevõtlikele inimestele. Meie, tarbijad ainult võidame seeläbi.

Vastastikust mõistmist ja ahvatlevaid lette jõulupühadeks ja aastavahetuseks!

Lea Rannik

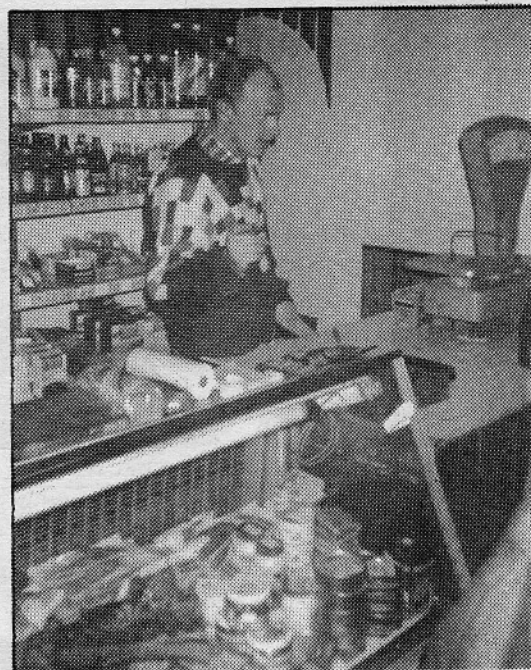
Tõhela kirik - 100

Vene usku minek möödunud sajandil võttis Tõstamaa vallas massilise iseloomu. Rahva seas liikusid agitaatorid, õhutades usuvahetusele. Lootes vabaneda kiriku- ning koolimaksudest ja saada maad, lahkus 1845 - 1847 aastate vahemikus 5/6 koguduse liikmeid luteri usust. Tõstamaa kreeka - õigeusu kogudus loodi 1847. aastal ja asus Seli mõisas. Tõhelas käis jumalateenistusi pidamas Seli preester ja neid peeti Antsutoa talus. 1874. aastast peetakse jumalateenistusi äsja valminud kivist koolimajas (praegune rahvamaja).

1876. aastal määrati Tõhela kogudusele preester ja sellest ajast on ta iseseisev Tõhela - Murru kogudus. Koguduse liikmeid oli sel ajal 571 meest ja 610 naist. Preester ja köster elasid koolimajas ja olid ühtlasi ka kooliõpetajaiks. Koolimaja jääb ikkagi kitsaks ja seepärast osteti 1894. aastal Nigula talu maadest 2131 rbl. ja 99 kop. eest 4 tiinu maad ja kevadel alustati kirikuchitust ühes kirikuteenrite maja ja kõrvalhoonetega, mis läks maksma 16000 rbl. 1895. aastal oli kiriku õnnistamine, kogu kompleks valmis 1896. aastal

1876. aastast kuni 1905. aastani oli kogudusel 5 preestrit. 1905. aastal tuli preestriks ja algkooli juhatajaks - õpetajaks Karp Noppel, kelle osa Tõhela elu edendamisel oli väga suur. Tema kätt oli tunda kohalike seltside ja ühingute loomisel ja töös. Need olid Tõhela Põllumeeste Selts, Tõhela Masinatarvitajate Ühing, Tõhela Ühispiimatalitus, Tõhela Kaubatarvitajate Ühisus. Ta jõudis veel olla valla looduskaitseinspektor, juhatada Tõhela Noorsooeltsi laulukoori. Terve Karp Noppeli elutöö möödus Tõhelas. See kestis 38 aastat ja lõppes tema surmaga 1942. aastal. Saabus nõukogude aeg. Vähenes elanike arv, seega ka koguduse liikmete arv. Esialgu läks elu veel vanaviisi, kuid siis pani nõukogude võim kiriku mitmekordse maksukoorma alla. Seda maksta polnud enam võimalik ja 1963. aastal jäeti kirik maha. Siis tulid oma valla teise ap. - õigeusu kiriku liikmed

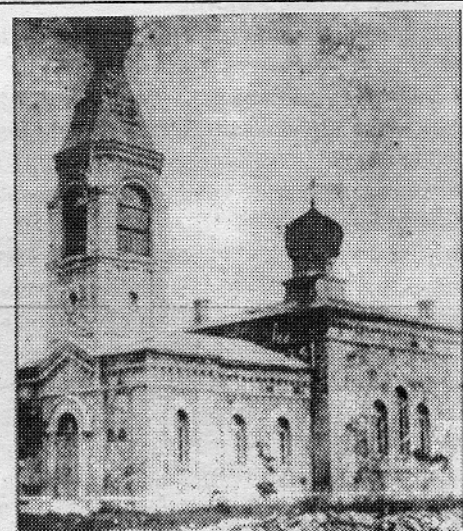
ja viisid ära 2 väiksemat kirikukella. Kellade mahavõtmise käigus said kannatada kellatorni luugid. Ja tee vihmadele ja lagunemisele oli avatud. Möödusid aastad. Torn hakkas viltu vajuma. Ühel ilusal päeval tuli Tõhela kiriku juurde suure habemega vene

Aare oma "kuningriigis"

papp Vasknarvast, käes paber, mis andis talle õiguse ära viia suur kell. Tuli välja, et kell oli arvel Usuasjade valitsuses. Ta jõudis sellel kellal järel käia 2 korda, ikka oli tehnika nigel ja kell raske. Alles kolmandal korral see õnnestus. Edasi lagunemine jätkus. Kuna torn vajus eluohhtlikult kaldu, võeti ta 1987. aastal maha.

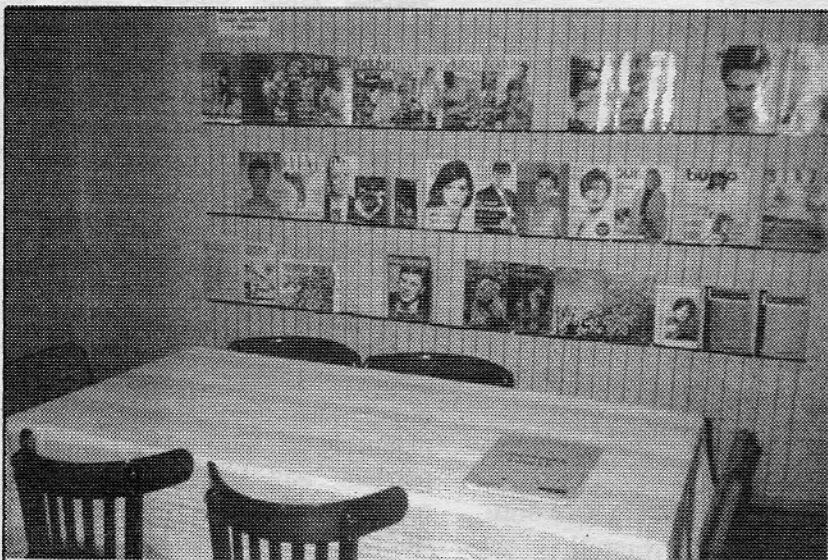
Siis otsustasid ettevõtlikud inimesed, et kirik on vaja päästa, ehitada tavandimajaks. 1988. aasta kodukohapäeval alustati taastamistöödega, remonditi katust. Aga aeg töötas Tõhela rahva kahjuks. Tulid uued ajad

Tõhela kirik enne...

ja nüüd pole enam raha, et Tõstamaa 1997.a. kalendrist. Tõhela rahva suureks sooviks oleks näha kirikut tervena. Mida teha?

Silvi Rand

19 sajandil valminud endises koolimaja asub Tõhela raamatukogu, mis tähistab aprillikuus oma 80. sünnipäeva

Raamatuviit

Seekord tahan teile soovitada üht Maupassant'i loetavat romaani "Üks inimelu" (Europeia sarjast). Maupassant ise oli vaesunud prantsuse aadlik, kes töötas Pariisis ametnikuna. Ta hakkas kirjutama 30 aastase Flauberti virgutusel. Tema loomeperjood kestis 11 aastat, sest 41 astasena jäi ta vaimuhaigeks. Need 11 aastat olid aga ääretult viljakad (ligi 300 novelli ja 6 romaani).

"Üks inimelu" on Maupassant'i esimene romaan. Enamik inimesi tema loomingus on pahelised. Ausus, armastus ja sõprus on neile

pelk illusioon; väheste õilsate saatuse on kannatada. Nii ka selles romaanis. Peategelaseks on noor neiu Jeanne, kes kasvab üles kloostrikoolis. Teda hoitakse eemal inimlikust patust ja suurilma pahedest. Sellise "potilillena" kasvanuna, satub ta teele paheline ja liiderlik meeldiva väljanägemisega Julien, kellega ta vanemate soovil abiellub. Kooselu hoolimatu Julieniga, tema ihnsus ja rohked armuseiklused viivad Jeanne meeleheitele. Siis sünnib poeg Paul ja Jeanne

Pr. E. Liiv valimas uut raamatut, mida teistelegi soovitada

loob vaid kannatusi.

... ja nüüd

Kauaaegne juhataja Silvi Rand oma kenas ja korras valdustes

leiab uuesti elumõtte. Ta pühendab kogu oma edaspidise elu Pauli eest hoolitsemisele. Aga ka poeg petab Jeanne lootusi.

Kokkuvõttes on see lugu hingepuhtusest ja armastusest, mis selles patuses maailmas

E. Liiv

Vabandus

Helle, Helle, Helle
jätame nüüd meelde selle!

Toimetus

Ei ole paremaid,
 halvemaid aegu.
 On ainult hetk,
 milles viibime praegu
**Õnnitleme detsembrikuu
 sünnipäevalapsi!**

Maria Vikmann	94
Alevtiina Pärna	90
Jaan Tamm	90
Elfriide Jaaniks	87
Hermann Anspal	83
Alli Hendrikson	77
Arnold Verte	75
Leili Karu	65
Vilma Havik	60
Henno Mikk	60

Aastalõpu üritused Tõstamaa Seltsimajas

Tõstamaa kooliõpilaste
Jõulutrall
 Reedel, 20. detsembril kell 16. 30

Baptistide koguduse
Jõuluõhtu
 Pühapäeval, 22. detsembril kell
 18. 00

Jõulupidu kõigile
 Esmaspäeval, 23. detsembril kell
 21.00

Teil on võimalus veeta tore õhtu
 "Seitsmes Vapras" tuntud
 kvintetiga

THE VOICES
 Vaadata kauneid tantsukavasid
 ja tantsida ise ans. "HM" saatel

Uusaasta disko "Uuel aastal
 hullates"

Kolmapäeval, 1. jaanuaril
 1997.a.kell 00.30

DJ.A. KALBUS

Lugeja kiri

Varblas enam apteeki pole, kui
 tervis nõuab ravi, saab abi
 Tõstamaalt. Seal on eraapteek.
 Tore lahke juhataja (E. Laanemets)
 soovitas mul minna Tõstamaa
 Tervisekeskusesse tohtri juurde
 retsepti uuendama. Seal velsker
 hakkas ka vererõhku mõõtma ja
 tahtis saata kardiogrammi tegema.
 Selgus, et seda saab teha ka
 Tõstamaal. Tehtigi ning peale seda
 taheti kohe autosse panna ja Pämu
 haiglasse saata. Leppisime kokku,
 et auto tuleb õhtul järele. Selgus, et
 riigimasin oli rivist välja langenud,
 patsient aga kodus ootab ning
 autojuht tuli oma masinaga ja viis
 Pämu haiglasse. Doktori hoolitseva
 silma all tehti mitmeid ravi-
 protseduure ja nüüd on enesetunne
 hoopis hea. Tahan avaldada süda-
 mest sügavat tänu Tõstamaa Ter-
 visekeskuse velskrile Leya
 Rannikule, med.õele Rita
 Algeusele, autojuht Enn
 Algeusele, apteeker Evi
 Laanemetsale toreda vastutuleliku
 suhtumise eest. Haigus ei tagane
 üksnes rohtude mõjul, vaid palju -
 palju mõjub hea sõna ja osavõttlik
 suhtumine.

O. Müüripeal

Ükskordühte
 võib õppida pähe.
 Elu
 ei ole ükskordüks.
 Mis on Manala ?
 Mis on Styx ?
 Elu naerab
 ja edasi läheb jälle.

Käed võivad puhata.
 Aju ei puhka.
 Katsugu ainult ta
 peatuda vähe -
 areng
 pilklikult
 puistab su pähe
 tardunud mõtteid
 kui tarbetut tuhka

Tõused toolilt
 ja jälle lähed.
 Kuskil
 on teed,
 mida sina ei tea.
 Ükskordühte
 võib õppida pähe.
 Elu
 ei või -
 ja ongi hea !

Paul-Erik Rummo

Tervis Tervis Tervis Tervis Tervis Tervis Tervis Tervis Tervisv Tervis

Ärge jooge viina!

Kes viina joob, võib ise hätta sattuda ja tõmbab endaga kaasa süütuid hingi, nagu näitab meile lugu Tõstamaa minevikust.

Oli 17. september 1949 ja Tõstamaal peeti spordipäeva. Võistlused pidi avama valla partorg sm. Harry Allik, aga teda polnud näha kuskil. Võrkpalliheitlus juba käis, kui spordipeole tuikusid kaelakuti kolm kanget meest: valla partorg Allik, apteeker Hinrikus ja Tõstamaa teemaja pidaja Sõber. Nad mõrisesid natuke platsi ääres, siis ajasid kuued seljast ja tahtsid ka võrkpalli mängida. Kohtunik ei lubanud, partorg aga nõudis koledal häälel ja nõnda tuli mäng ruttu ära lõpetada. Nüüd võttis sm. partorg välja pandud suure rändkarika, valas selle pilgeni puhast viina täis ja

hakkas sportlastele viina pakkuma. Need ei võtnud, vaid jooksid eest ära. Siis astus vahele Tõstamaa vallakomitee propagandist sm. Maksim Vaher ja ütles, et ärge pakkuge viina. "Sina ole vait, ega ma sinule ei pakugi", ütles talle partorg Allik ja lisas juurde sõnu, mida siia trükkida ei ole sünnis. Nüüd hakati kõrgust hüppama. Tõstamaa vallakomitee propagandist sm. Vaher hüppas 1.57 ja oli selle tulemusega võistluse liider, kui sm. Allik talle hoovõtu peal pika kepi jalge vahele torkas. Sm. Vaher kukkus maha ja sai haiget. Edasi ütleb dokument, et siis hakkas sm. Allik eest ära jooksuma ja tema järel tormas sm. Vaher. Vaher kui kaine sportlane sai purjus partorgi peagi kinni ja läks kakkuseks. Vaher, kellel jalas naelkingad, äigas jalaga. Partorgi jalg hakkas verd jooksuma ja tema püksid läksid katki. Nüüd

kukkus sm. Allik maha ja pistis kisama: "Appi, teie partorgi tape-taksel!" Arst sidus tema jala kinni. Siis jäi tema ise ka vait.

Sm. Vaheri seletuskirjas sm. Nikolai Karotammele, kust see lugu võetud on, antakse teada paljude tunnistajate nimed nagu Viktor Sutt, kolhoosi brigadir Karotamm jt. Aga sm. N. Karotamm, EK(b)P sekretär, kellele see kodukandi paha lugu ette kanti, kirjutas niisuguse otsuse: "Asi järgi uurida ja mõlemad kaklejad Tõstamaalt teise kohta tööle saata, et ei tehtaks häbi parteile."

Niisiis - ärge kohe mitte jooge viina. See on kibe ja sellest võib pahandust tõusta nagu nägime sm. Alliku ja sm. Vaheri verisest loost.

Madis Veskimägi

Kaljo Veskimägi

Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport Sport

Tõstamaa neiud PKSL meistrid

Pärnumaa Koolisporti Liidu meistrivõistlused võrkpallis keskkoolidele toimusid 28. oktoobril Tõstamaal seltsimaja saalis. Hästi mängisid Tõstamaa kooli neiud, kes tulid esikohale ja võitsid karika. Võistkonda kuulusid Kristi Tammela, Mari-Liis Pihlak, Herje Vahemäe, Evelyn Liländer, Catlin Strandberg, Raidi Rand, Ave Martyson, Gerli Losseva ja Öne Rivimets. Parimaks mängijaks tunnistati Evelyn Liländer. Hõbedale tuli Sindi ja pronksile Häädemeeste.

Noormeestel läks tagasihoidlikumalt. Loosi tahtel tuli kohe alagrupis vastamisi minna Audru võistkonnaga, kus tegid kaasa mitu linna spordikoolis harjutavat ja eesti noortevõistlustel medalile tulnud mängijat. Meie poisid mängisid küll kohati päris hästi, kuid samas tehti lihtsaid vigu ja vastu tuli võtta kaotus.

3.-4. koha mängus võideti raskusteta Häädemeestet. Esikolmik: 1. Auru, 2. Sindi, 3. Tõstamaa. Tõstamaa esindusse kuulusid Marek Lind, Andres Sahtel, Raido Salk, Alo Adler, Rando Rand, Hardo Vahemäe, Deivid Väara ja Argo Kaelep.

Pärnumaa talimängud

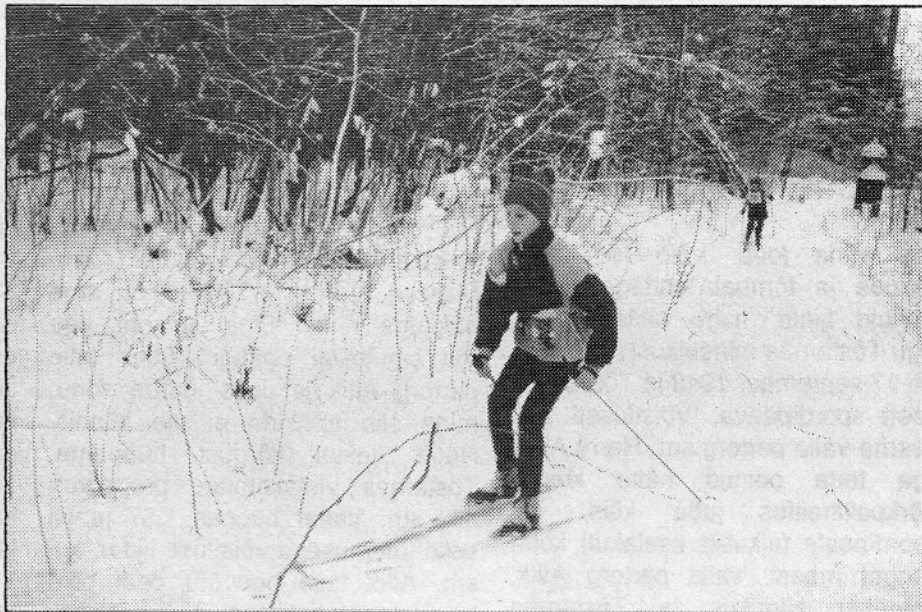
Alanud on Pärnumaa XVII talimängud, osalemas ka Tõstamaa valla esindused. Seni on lõppenud aladest oleme osalenud lauatenises. Meie valla võistkonnal läks suhteliselt hästi. Kuigi meil päris tippe sel alal ei ole ja individuaalselt kõrgetele kohtadele ei jõutud, andis aktiine osavõtt kümne osalenud valla hulgas viienda koha, suurte valdade hulgas koguni neljanda. Eriti kasulikuks osutusid meie naismängijad Maire Adler, Zeena Kask ja Heleri Pihlak,

parima endast andsid ka mehed Valdur Palits, Madis Veskimägi, Alar Sinne, Rain Veinjärv ja Toomas Rõhu.

Ees ootavad võistlused suusatamises, kabes, koroonas, mälumängus, sangpommivõistluses ja märkeorienteerumises. Osalemishuvilised saavad täpsemat infot spordiklubist.

Tähelepanu, malehuvilised

On avaldatud arvamust, et võiks korraldada kohaliku maleturniiri. Kui tunned asja vastu huvi, võta enne 6. jaanuari ühendust spordikubiga (96 172). Kui huvilisi on mitu, istume kokku ja arutame, kuidas mängud korraldada.

osalermas on seitse võistkonda. Võistkondadel on peetud erinev arv mängu kuid praeguse seisuga on kahel korral võidurõõmu maitnud Tõhela ja ühel Pootsel.

korvpall

Tõstamaa Lusti ja Mängu Selts jõudis oma esimese avaliku ürituseni, korraldades nelja võistkonna turniir- show korvpallis, osalemas võistkonnad Täring, TLMS, TAMS (versioonid Tõstamaa aiandus- ja mesindus selt või asjalike meeste selts) ja Pootsel. Parajalt pinget pakkunud mängud reastasid võistkonnad toodud järjekorras. Rändkarika võitjad mängisid koosseisus Tomek Jaansoo, Ranner Kuningas, Priit Adams, Tarmo Blasen ja Ando Lomp. Eripreemia soe käepigistus vaieldamatult parima võistluskostüümi ja vahva ürituse korraldamise eest kuulus lusti ja mängu seltsile koosseisus Rain Veinjärv, Marek Jaansoo, Enn Martson, Andres Männikus, Janek Jaansoo ja treener Mait Janson.

võrkpalliturniir

Alanud on traditsiooniline Tõstamaa

võrkpalliturniir. Mängud toimuvad esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti Tõstamaa seltsimaja saalis,

Vale jutt...

vale jutt et meil kirjutajatest napib. Kohe on ilmunas uus raamat "Tossudega kass". Tegellimine toimub Kastna kuningkoljs.

